

Budakörnyéki Natúrparkért Egyesület

Megemlékezés: - március 22: a VÍZ VILÁGNAPJA
- március 23: METEOROLÓGIAI VILÁGNAP

Valaki talán furcsának találja, hogy az építészeti értékekkel foglalkozó előadás előtt éppen két olyan jeles napra emlékezünk, amelyeket különösen a természettel összefüggésben szoktak emlegetni. Az egybeesés mégsem véletlen, mert tudatosan választottunk az előadás-sorozat időpontjaiként olyan jeles "zöld napokat", amelyeket világszerte megünnepelnek, mert fontosságukra és időszerűségükre ezzel is fel kívánják hívni a figyelmet. Ezt tesszük mi is, a tematikai különbség pedig csak első pillantásra tűnik nagynak, hiszen a víz és az időjárás épületeinkhez is, az építészetéhez is számos ponton kapcsolódik.

Az ENSZ 47. közgyűlésén, 1992-ben "megfogadva a Rió-ban tartott környezetvédelmi világkonferencia ajánlását" nyilvánították március 22-ét a VÍZ VILÁGNAPJÁVÁ. Azóta évről-évre szerte a világon megemlékeznek a víz fontosságáról és szerepéről, felhíván a figyelmet a vízkészletek megóvására és racionális használatára.

A VÍZ, életünk egyik legfontosabb eleme, egyesek szerint a VÍZ MAGA AZ ÉLET.

Bár a bolygónk "a kék bolygó" vízkészlete nem kicsi (összesen kb. 2 milliárd km³), annak csupán kb. 2 %-a édesvíz, és ennek is csak mintegy 21 %-ához férünk hozzá a folyók, tavak vize és a felszínalatti vizek formájában. A közvetlenül felhasználható készlet azonban nem egyenletesen oszlik meg a Földön, sem területileg, sem időben, ezért sok a vízhiányos térség a világon. Több mint egy milliárd ember szomjazik és szenved a vízhiánytól, az ún. "fejlett" országokban pedig túlzott (luxus) fogyasztással és pazarló vízhasználattal teszik kockázatosá a rendelkezésre álló készleteket. Ezért fontos, hogy takarékosan bánjunk ezzel a sajátos természeti erőforrással minden területen.

Évente más-más mottó tartozik a megemlékezésekhez, idén, 2012-ben a Világnap jelmondata: "Víz és Élelmiszerbiztonság". Sokan mutatnak rá ezzel kapcsolatban arra, hogy a víz tekinthető a legbiztonságosabb élelmiszernek.

Mi most nem ilyen közvetlenül ehhez igazodó témát tűztünk napirendre, de sok helyen azt teszik, és lehetőleg konkrét, helyi problémák felvetésével, a megoldásuk keresésével foglalkoznak ezeken a megemlékezéseken, a környezetkímélő vízellátás és vízhasznosítás megvalósítása érdekében. Nemzetközi projekteket és konferenciákat szerveznek a "Water Risk", vagyis a vízkészlet-kockázat aktuális kérdéseinek tisztázására. Hazánkban is éppen egy ilyen rendezvény lesz április 3-án a Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézetben, ahol "Jövőképtől

a vízkészlet-kockázatig? címmel tartanak szakmai napot.

A másik világnap, amelyről megemlékezünk, március 23-a, a METEOROLÓGIAI VILÁGNAP, amely ezer szállal kötődik a vízhez, 1960 óta szerepel az ENSZ által kitűzött jeles napok listáján. Ekkor alapították meg a Meteorológiai Világszervezetet (WMO), amely az időjárás és a klíma vizsgálatával, hatásainak elemzésével és az előrejelzés fejlesztésével igyekszik segíteni a földi élet tényezőinek jobb megismerését és kihasználását. Bár rendszeres meteorológiai vizsgálatok és tudományos kutatások már 1873 óta folynak, a klímaváltozás korszakában különösen jelentős, hogy az emberek a globális folyamatok mellett egyre pontosabb helyzetképet kapjanak az időjárásról lokális szinten is. A meteorológia és a vízgazdálkodás közötti szoros kapcsolat azért is kiemelkedően fontos, mert a víz mint légköri elem és időjárási tényező mozgásának, alakulásának meghatározása az egyik legnehezebb feladata a meteorológiának.